

نگاهی به اتفاقات اخیر فضای موسیقی کشور

حال و هوای موسیقی چطور است؟

علیرضا افتخاری:

هر کسی از ظن خود شد یار من

در آستانه کنسرت گروه «همایون پرنیا» که با خواننده چهره موسیقی ایرانی علیرضا افتخاری به زودی به روی صحنه خواهند رفت؛ علیرضا افتخاری درباره چگونگی اجرای این کنسرت و هدف از برگزاری آن گفت: از آنجایی که بنی آدم اعضای یکدیگرند، باید که هنرمندان در اول صف یاری رساندن به آسیب‌دیدگان حوادث باشند بر این اساس من و گروه پرنیا تمامی عواید این کنسرت را به نفع سیل‌زدگان و آسیب‌دیدگان لرستان پرداخت خواهیم کرد.

افتخاری گفت: قطعات را در دستگاه شور و نوا و همچنین آواز دشتی اجرا خواهیم کرد و اگر که فرصت و شرایط مناسب باشد قطعات نوستالژیک را هم برای علاقه‌مندان به شنیدن آن اجرا خواهیم کرد.

این خواننده موسیقی ایرانی در پاسخ به این سوال که آیا در مواقع بحرانی لازم است که جامعه موسیقی و هنرمندان آن با همکاری بهتری در یاری رساندن به هم‌نوعان پیشگام باشند، گفت: من درباره دیگر هنرمندان نمی‌توانم نظر بدهم، بهتر است که حرفی نزنم که برایم مشکل ساز شود، هر کسی به میزان و مقدار توانایی مادی، روحی و اخلاقی خود گام برمی‌دارد همین قدر کافی باشد که بگویم: هر کسی از ظن خود شد یار من...

علیرضا افتخاری درباره فعالیت‌های خود در روزهای بهاری گفت: کنسرتی که پیش رو داریم در تهران به تاریخ هفتم اردیبهشت خواهد بود و بار کستر بزرگ به تاریخ ۱۳ اردیبهشت در اصفهان به روی صحنه خواهیم رفت.

علیرضا افتخاری بهار را بهانه‌ای برای خالی شدن از غم‌ها دانست و افزود: نوروز یک روز نیست، فصل بهار کنکور بینش گاه طبیعت است و بهتر است که تصاویری از طبیعت را در حافظه خود برای بالا بردن روحیه در زندگی مان ثابت و ضبط کنیم و همیشه به همراه داشته باشیم.

افتخاری گفت: با توجه به این که این روزها فضای جامعه به دلایل مختلف غمناک است بهتر است نگذریم از طبیعت، خودمان را ببریم به دشت و دمن و دل‌تنگی‌ها و غم‌ها را بگذاریم و هوای تازه با خود بیاوریم.

خواننده قطعه «صیاد» در پایان با آرزوی بهبود اوضاع کشور در بحران اقتصادی و حوادث پیش آمده گفت: بهار زیبایی‌های خود را به ما نشان می‌دهد، ما هم تا می‌توانیم باید که در دل بهاری باشیم و یاری‌رسان.

شهرام ناظری و کنسرت برای سیل‌زدگان

شهرام ناظری درباره کنسرتی که می‌خواهد برای سیل‌زدگان برگزار کند می‌گوید: من همراه با دانشگاه صنعتی شریف پیش قدم شدم با همکاری کانون موسیقی این دانشگاه کنسرتی را به نفع مردم سیل‌زده لرستان، خوزستان و گلستان برگزار کنم. دوست داشتم این کار در دانشگاه انجام شود چون دانشگاه وزنه و اعتباری دارد و می‌تواند بیشتر مورد اعتماد مردم واقع شود. کنسرت به نفع سیل‌زدگان با همکاری مؤسسه ققنوس خواهد بود.

او ادامه می‌دهد: سال‌ها پیش پس از زلزله بم همراه با لوریس چکناواریان در رویال آلبرت هال لندن به نفع زلزله‌زدگان کنسرتی را برگزار کردیم، همچنین در همین راستا در تهران و بم با گروه مولوی روی صحنه رفتیم. یادم هست هنرمندان موسیقی آن منطقه می‌گفتند اکثر آسازهایشان شکسته شده و از بین رفته است. من هم با هزینه شخصی و کمک دوستان سازنده ساز که تخفیف قائل شدند حدود ۱۵ ساز تهیه و به هنرمندان آن منطقه هدیه کردم.

این هنرمند شناخته‌شده موسیقی ایرانی اضافه می‌کند: حالا هم قصد دارم عوائد کنسرت پیش روی دانشگاه صنعتی شریف را در حسابی که روی آن کنترل دارم، قرار دهیم و بعد پول را در اختیار چند نفر از دانشجویان این دانشگاه بگذاریم تا با حضور در مناطق سیل‌زده آن‌را هزینه کنند. شاید هم از تهران وسایل مورد نیاز را تهیه و به مناطق آسیب‌دیده ارسال کردیم. حتی می‌توانیم مانند زلزله بم برای هنرمندانی که سازهایشان از دست رفته است ساز تهیه کنیم.

ناظری همچنین درباره فعالیت‌های موسیقایی این روزهایش اظهار می‌کند: در حال حاضر آلبوم «خانه‌ام ابری است یادبود پدر شعر نو ایران نیمایوشیچ» را تهیه کردیم که آماده شده است. همچنین اثری را با نوازی دوتار خراسان تولید کرده‌ایم و روی موسیقی شاهنامه کردی دو کار می‌کنم. با وجود این که وضعیت انتشار آلبوم خوب نیست اما ما کار خود را انجام می‌دهیم.

صالحی تصریح کرد: اگر مسیر موسیقی را به رسمیت نشناسیم و در آن مشارکت نکنیم کار سخت خواهد شد، امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب در این فضا حرکت کردند اما جریان سنتی تری هم در جامعه هست که عکس این جهت حرکت می‌کند، پس ما باید این ادبیات را در سطوح مختلف غنی‌تر کنیم. به هر حال ترسیم و تصویر روشن از حرکت‌های زیرزمینی که در روی زمین دیده می‌شوند مخاطرات و هشدارهایی را برای موسیقی به همراه دارد.

پرونده موسیقی بسته نمی‌شود

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: اگر میدان بر موسیقی اصیل تنگ شود، پرونده موسیقی بسته نمی‌شود بلکه ممکن است موسیقی‌هایی جایگزین آن شود که متناسب با اقلیم و هنجارهای فرهنگی ما نیست. ضرورت دارد که در فضای آموزش و پرورش و نهادهای تعلیم و تربیت گوش‌ها را به شنیدن موسیقی اصیل عادت دهیم و بخشی از این گفت‌وگو هم با نهاد تعلیم و تربیت باید شکل بگیرد.

وی در مورد وضعیت موسیقی بانوان نیز تصریح کرد: وقتی موسیقی بانوان محدود شود، پرونده موسیقی زنان بسته نمی‌شود بلکه به مارکت‌های خاصی میدان داده می‌شود که موسیقی به تجارت تبدیل می‌شود. وقتی ما موسیقی زنان را تحریم کنیم این عرصه موسیقی به شکل دیگری رخ می‌دهد، هرگاه ما ۵۰ درصد از فضای جامعه را از صدای هم‌جنس خود محروم کنیم قطعاً آسیب‌های خود را به همراه خواهد داشت، از گذشته بانوان در جلسات مذهبی می‌خواندند و موسیقی آن‌ها در تاریخ ریشه دارد، پس باید محافل موسیقی بانوان را فراهم کرد.

صالحی در پایان در مورد قانون جدید مجلس مبنی بر تخصیص ۱۰ درصد درآمد کنسرت‌ها برای زیرساخت‌های موسیقی، گفت: تلاش ما بر این است که با همکاری همکاران و هنرمندان به گونه‌ای عمل کنیم که کمترین آسیب بر اساس این مصوبه به موسیقی وارد شود.

هنرمندان به آقای وزیر چه گفتند؟

فرهاد فخرالدینی در این دیدار گفت: امیدواریم بر خلاف حوادثی که در ابتدای سال رخ داد و دل همه را به درد آورد، امسال سالی پر از آرامش و آسایش به‌خصوص برای هنرمندان باشد تا بتوانند در آرامش کار کنند و روزی شود که بستری مناسب برای پیشبرد هنر فراهم شود و کار کند و کسانی که خدمت می‌کنند موانع سر راهشان نباشد.

تقی ضرابی نیز در این دیدار بیان کرد: کار موسیقی دشوار است و ضرورت دارد به آموزش درست در آموزشگاه‌های موسیقی توجه شود چون در آموزشگاه‌هایی آموزش نادرست داده می‌شود و افرادی که آموزش غلط دیده‌اند، کارهایی انجام می‌دهند که متناسب با شرایط اجتماعی و فرهنگی ما نیست. لازم است که در آموزش و پرورش به موسیقی درست توجه شود و صدای کودکان ساخته شود.

اگر میدان بر موسیقی اصیل تنگ شود، پرونده موسیقی بسته نمی‌شود بلکه ممکن است موسیقی‌هایی جایگزین آن شود که متناسب با اقلیم و هنجارهای فرهنگی ما نیست دار یوش پیرنیاکان گفت: متأسفانه هنوز موسیقی در کشور ما به رسمیت شناخته نشده است و ضرورت دارد که برای به رسمیت شناخته شدن موسیقی عزم و تلاش جدی شود. امروز موسیقی کلاسیک، ایرانی، نواحی و موسیقی پاپ درست در حال تعطیل شدن است.

داود گنجهای در ادامه عنوان کرد: امیدوارم امسال سال وحدت و همبستگی بین موزیسین‌ها باشد و از تجارب خانه موسیقی که خانه عشق است، استفاده شود. هوشنگ کامکار نیز در این دیدار یادآور شد: وضعیت موسیقی ایران تأسف‌انگیز است، تلویزیون افرادی را به‌خاطر پول دعوت می‌کند که موسیقی درستی را ارائه نمی‌کنند، ارکستر ملی ایران و ارکستر سمفونیک تهران نیز اقدامی نمی‌کند و وضعیت مناسبی ندارند.

خانه موسیقی سال دشواری را پشت سر گذاشت

حمیدرضا نوربخش؛ مدیرعامل خانه موسیقی، در این دیدار تصریح کرد: خانه موسیقی سال دشواری را پشت سر گذاشت اما با همه دشواری‌ها فعالیت‌هایی مانند نمایشگاه ساز، مستر کلاس‌ها و ورک‌شاپ‌هایی را برگزار کرد و برای ثبت ملی و جهانی سازها با سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و یونسکو همکاری کرد و همه سازهای ایرانی در نوبت ثبت ملی هستند و تعدادی از سازها ثبت جهانی شده است.

نوربخش در ادامه گفت: درخواست داریم که مسئولان فرهنگی و هنری توجه بیشتری به موسیقی داشته باشند. در نوازندگی بانوان در بعضی از استان‌ها محدودیت و مشکل وجود دارد. مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی مبنی بر واگذاری ۱ درصد از عواید کنسرت‌های موسیقی به خزانه برای زیرساخت‌های فرهنگی هزینه‌های کنسرت را بالا می‌برد و برای هنرمندان و مردم پیامدهایی دارد و فعالیت‌های هنری را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

گروه موسیقی

گزارش

با توجه به اتفاقات اخیر در کشور و معضلات پیش آمده، اهالی موسیقی نیز مانند سایر هنرمندان با هنر خود به یاری آسیب‌دیدگان شتافتند و با برگزاری برنامه‌های گوناگون، مرهمی بر دردهای آن‌ها شدند. وزیر ارشاد روز شنبه ۲۴ فروردین با مدیران و هنرمندان موسیقی کشور دیداری داشت که مباحث قابل‌اعتنایی در این دیدار مطرح شد. در این گزارش نگاهی به چند موضوع مرتبط با این وقایع خواهیم داشت که در ادامه می‌خوانید.

وزیر ارشاد در جمع هنرمندان:

انسان‌ها بدون موسیقی نمی‌توانند زندگی کنند

سیدعباس صالحی؛ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، روز شنبه ۲۴ فروردین ماه در خانه موسیقی با هیأت‌مدیره این مجموعه صنفی و تعدادی دیگر از هنرمندان دیدار کرد. در این دیدار سیدمجتبی حسینی؛ معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و علی ترابی؛ مدیر کل دفتر موسیقی، حضور داشتند.

اگر نیاز به موسیقی را به رسمیت نشناسیم...

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به این که نگاه به موسیقی و سیاست‌گذاری‌ها در موسیقی باید به ثبات برسد، گفت: این اتفاق نیاز به کار مشترک دارد. برای رسیدن به این هدف نیازمند پیشنهاد و راه‌کارهایی هستیم تا ببینیم که چگونه می‌توان این موضوع را پیش برد و این تنها با جلسات با پیشکسوتان و متخصصان میسر می‌شود.

صالحی افزود: این که موسیقی چه جایگاهی می‌تواند در فضای ایران داشته باشد، نیاز دارد که ما مسئولان و هنرمندان و استادان موسیقی دست به دست هم دهیم. هویت یک ملت با شاخصه‌هایی مانند خط و زبان تعریف می‌شود اما از نظر تاریخی موسیقی مقدم بر خط و زبان است. تاریخ و هویت انسانی با موسیقی آغاز می‌شود و اگر به هویت‌های متنوع انسانی و ملیت‌های مختلف جامعه انسانی نگاه و توجه داشته باشیم، این تکثر باعث می‌شود جامعه انسانی جامعه معروف شود و بخشی از هویت‌ها که ملت‌ها را با شاخصه‌های خود تعریف می‌کند، موسیقی است و موسیقی ملل می‌تواند تکثر جامعه انسانی را در عین وحدت انسانی به هم وصل کند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: چنان که انسان‌ها بدون هوا و آب و غذا نمی‌توانند زندگی کنند، بدون موسیقی هم نمی‌توانند زندگی کنند و اگر ما غذای موسیقی را متناسب با اقلیم و خاک به جامعه و انسان‌ها ندهیم، غذای موسیقی را از جای دیگری می‌گیرند که ریشه در این اقلیم ندارد. اگر نیاز به موسیقی را به رسمیت نشناسیم، افراد سراغ غذای موسیقی غیررسمی می‌روند که ممکن است سنخیتی با اقلیم آنان نداشته باشد. امروز که دوره تنهایی انسان است مصرف موسیقی در انسان مدرن و فرامدرن افزایش یافته است و موسیقی، جزو مکمل انسان تنهای امروز است. هم‌نیاز به موسیقی طبیعی است و هم مصرف موسیقی در این دوره بالاتر است و اگر آن موسیقی را که با فرهنگ و هنجارهای زندگی ایرانی هماهنگ است، نداشته باشیم، افراد سراغ شبه‌غذاهای موسیقی می‌روند. بنابراین ما به یک گفت‌وگو درباره موسیقی در سطوح مختلف نیاز داریم و باید تلاش کنیم این ادبیات و گفت‌وگو را مؤثرتر در سطوح مختلف قرار دهیم. ضرورت دارد که موسیقی از نظر نوع نگاه و سیاست‌گذاری ثبات نسبی داشته باشد و این به یک کار مشترک نیاز دارد که در این زمینه معاونت هنری، دفتر موسیقی، خانه موسیقی و هنرمندان باید کمک کنند.